૩૦/૧૦,૯૯૪

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા (પૂર્વ કસોટી - ૭ જૂન, ૨૦૦૯)

(સમય : સવારે ૯ : ૦૦ થી ૧૨ : ૦૦) **સત્સંગ પ્રારંભ**

નોંધ : પ્રશ્ન પછી આપેલા અંકો તે પ્રશ્નના જવાબના પાના નંબર દર્શાવે છે. (કુલ ગુણ : ૧૦૦)

વિભાગ-૧ : ઘનશ્યામ ચરિત્ર - ૨૩મી આવૃત્તિ, ડિસેમ્બર - ૨૦૦૮

પ્ર.૧ નીચે આપેલાં અવતરણો કોણ, કોને અને ક્યારે કહે છે તે લખો. [૯]

૧. ''હવેથી હું ખોરાકની ચોરી નહિ કરું.'' (૪૬)
૨. ''તમે બધા ઝાડ પર ચડી જાઓ.'' (૨૬)
૩. ''આ જુઓ, ઘનશ્યામ આંબલીના ઝાડ પર બેઠા છે.'' (૯)

પ્ર.૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૪]

૧. અયોધ્યામાં ઘનશ્યામ સંધ્યા આરતીમાં ક્યાં પહોંચી જતા ? (૭૬)
૨. હનુમાનજી કોની પાસેથી ઘનશ્યામને છોડાવીને લાવ્યા ? (૩)
૩. અનંત જીવોનું કલ્યાણ કરવા ઘનશ્યામે ક્યાં પહોંચવાનો વિચાર કર્યો ? (૫૮)
૪. લક્ષ્મીમામીએ ઘનશ્યામના શરીરે શું જોયું ? (૧૮)

પ્ર.૩ નીચે આપેલાં ખોટાં વાક્યોને મથાળાના સંદર્ભમાં સાચાં લખો. [૪]

નોંધ : સંપૂર્ણ સાચું વાક્ય લખ્યું હશે તો જ ગુણ પ્રાપ્ત થશે. અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. **મુમુક્ષુ કઈ દિશામાં છે ?** : તરગામની બહાર આંબાના ઝાડ પર ચડી ઇચ્છારામ પૂર્વ દિશામાં રહેલા ભક્તોને જોતા હતા. (૨૮)
૨. **આંધળાને દેખતો કર્યો** : ઘનશ્યામને દેવીબક્ષ નામના રાક્ષસની દયા આવી. તેમણે તેને માથે પગ મૂકી તેને દેખતો કર્યો. (૭૩)
૩. **બે સ્વરૂપે દર્શન** : સૌને ઠાકોરજીની મૂર્તિમાં ઘનશ્યામ દેખાય અને ધર્મપિતાની બાજુમાં જ તેમની સાથે આરતી ઉતારતા પણ દેખાય. (૭૧)
૪. **ટાઢે પાણીએ બળિયા ગયા** : ચંદનમાસીએ કહ્યું - 'આપણે બ્રાહ્મણ છીએ, માટે રોજ ન્હાવું જોઈએ.' (૧૯)

પ્ર.૪ ''સરયૂને તીરે'' (૮૧) - **પ્રસંગના ફક્ત મુખ્ય પાંચ મુદ્દા (વાક્યના સ્વરૂપમાં) લખો. (સળંગ વર્ણન કરવાનું નથી)** [૫]

પ્ર.૫ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✔) નિશાની કરો. [૮]

નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. મલ્લોનો પરાજય (૩૨)
(૧) ☐ માનસંગ (૨) ☐ દિલ્લીસંગ (૩) ☐ ભીમસંગ (૪) ☐ કેસરીસંગ

૨. ઘનશ્યામનો જન્મ (૧)
(૧) ☐ સં. ૧૮૩૭ (૨) ☐ ચૈત્ર સુદ નવમી (૩) ☐ મંગળવાર (૪) ☐ રાત્રિના ૧૨ વાગે

૩. ઘનશ્યામે હિંસા બંધ કરાવી. (૪૩)
(૧) ☐ ધર્મદેવને નિર્દોષ પ્રાણીઓ પર દયા આવી. (૨) ☐ ઘનશ્યામનું દિલ દુઃખથી ભરાઈ આવ્યું.
(૩) ☐ રાજા પીપળાના ઝાડ પર ચઢી ગયો. (૪) ☐ રાજાની ધોતલી છૂટી ગઈ.

૪. પ્રભુનું નામ પાડ્યું (૭)
(૧) ☐ હરિકૃષ્ણ, ઘનશ્યામ, નીલકંઠ (૨) ☐ પૃથ્વી પર ધર્મનું સ્થાપન કરશે
(૩) ☐ લોકોનાં દુઃખોનો નાશ કરશે (૪) ☐ લોકોને સમાધિ કરાવશે

પ્ર.૬ નીચે આપેલાં વાક્યોનાં કારણો જણાવો. (બે થી ત્રણ લીટીમાં જ) [૬]

૧. ઘનશ્યામને જોઈ વાઘ શાંત થઈ ગયો. (૬૭)
૨. રામપ્રતાપભાઈએ ઘનશ્યામને ઠપકો આપ્યો. (૭૯)
૩. ધર્મદેવ અને રામપ્રતાપભાઈને થયું બધાનાં નાડીપ્રાણ ઘનશ્યામના હાથમાં છે. (૨૩)

વિભાગ-૨ : યોગીજી મહારાજ - ૧૬મી આવૃત્તિ, માર્ચ - ૨૦૦૮

પ્ર.૭ નીચે આપેલાં અવતરણો કોણ, કોને અને ક્યારે કહે છે તે લખો. [૯]

૧. ''સત્શાસ્ત્રનું વ્યસન રાખવું, અને બીજું, સારા સાધુનો સંગ રાખવો.'' (૧૩)
૨. ''સાધુ બનીને મારે તો આપની અને ઠાકોરજીની સેવા જ કરવી છે.'' (૧૦)
૩. ''મારી તબિયત નરમ છે.'' (૨૭)

પ્ર.૮ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૪]

૧. ઝીણા ભગતને દીક્ષા આપી શું નામ પાડવામાં આવ્યું ? (૧૯)
૨. પ્રમુખસ્વામી દ્વારા કેટલા સાધુ કરવાનો યોગીજી મહારાજનો સંકલ્પ હતો ? (૫૦)
૩. હરગોવિંદદાસ મહેતાએ યોગીજી મહારાજને ખાનગીમાં શું પૂછ્યું ? (૨૧)
૪. નવરાશના સમયે ઝીણાભાઈ શું કરતા ? (૭)

(પાછળ જુઓ)

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય - અમદાવાદ દ્વારા કરવામાં આવેલ પૂર્વ કસોટીના આ આયોજનમાં મેં જાતે વર્ગમાં (બેઠકખંડમાં) હાજરી આપીને પરીક્ષા આપી છે અને નીચેની વિગતો મેં સાચી ભરેલી છે તે આપ જાણશો.

પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ :- તારીખ ☐☐ મહિનો ☐☐ વર્ષ ☐☐☐☐

પરીક્ષા આપી તે તારીખ અને સમય :-

પરીક્ષાર્થીની સહી :-

નોંધ :- ફક્ત વર્ગમાં હાજર રહેલા પરીક્ષાર્થીઓએ જ ભૂલ્યા વગર આ હાજરીસ્લીપ કાપીને, તેમાં માગ્યા મુજબની વિગતો ભરીને, તેમના કેન્દ્ર વ્યવસ્થાપકને પરત આપવાની છે. ફક્ત હાજર પરીક્ષાર્થીઓની જ સ્લીપો ભેગી કરીને, પૂર્વ કસોટીના અહેવાલમાં ભરીને, સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય - અમદાવાદ ખાતે પરત જમા કરાવવાની છે. (અધૂરી વિગત ભરેલી હાજરીસ્લીપ માન્ય નહીં ગણાય)

પ્ર.૯ નીચે આપેલ વિષયના સૂચના મુજબ છ સાચા ક્રમ નંબર તથા તે સાચા ક્રમ નંબરને ઘટનાક્રમ પ્રમાણે ગોઠવો. [૬]

વિષય : માન - અપમાનમાં એકતા (૨૧)

૧. યોગીજી મહારાજને બાવડું ઝાલીને ધક્કો મારીને મંદિરની બહાર કાઢ્યા. **૨.** યોગીજી મહારાજને ઉપવાસ હતો. **૩.** યોગીજી મહારાજ ગાડામાં સારંગપુરથી ગઢડા જતા હતા. **૪.** ગામના હરિભક્તોએ દ્વેષી સાધુઓને ધમકી આપી વાતાવરણ શાંત કર્યું. **૫.** ભગવત્સ્વરૂપ સ્વામીને જાળીમાં પૂરી દીધા. **૬.** માર માર્યો તો પણ યોગીજી મહારાજ અને સંતો કાંઈ બોલ્યા નહિ. **૭.** 'આપને સમયસર પાણી આજે નથી પાયું, અમારી ભૂલ માફ કરજો.' **૮.** યોગીજી મહારાજ હરિકૃષ્ણ મહારાજનું ગળું સૂકાતું હશે - એ વિચારમાં હતા. **૯.** એવામાં કેટલાક દ્વેષી સાધુઓ મંદિરમાં આવ્યા. **૧૦.** એમાં શો અપરાધ થયો ? **૧૧.** સંતમંડળ સાથે ફરતાં ફરતાં યોગીજી મહારાજ એકવખત કેરિયા ગામે પધાર્યા. **૧૨.** ગળગળા થઈને ઠાકોરજીને પ્રાર્થના કરી યોગીજી મહારાજે માફી માગી.

ફક્ત સાચા નંબરો	☐	☐	☐	☐	☐	☐
યથાર્થ ઘટનાક્રમ	☐	☐	☐	☐	☐	☐

તમામ નંબરો સાચા હશે તો જ ૩ ગુણ મળશે. ઘટનાક્રમ પણ સંપૂર્ણ સાચો હશે તો જ ૩ ગુણ મળશે. અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

પ્ર.૧૦ ''યોગીજી મહારાજનું કાર્ય'' (૩૯) - **પ્રસંગ ઉપર પંદર લીટીમાં ટૂંકનોંધ લખો. (વર્ણનાત્મક)** [૫]

પ્ર.૧૧ નીચે આપેલાં વાક્યોનાં કારણો જણાવો. (બે થી ત્રણ લીટીમાં જ) [૬]

૧. વડા અધિકારીને ઝીણાભાઈની વાત સાચી લાગી. (૪)
૨. પૂરીબાઈએ ઝીણાભાઈને કંસાર કરી જમાડ્યો. (૧૦)
૩. શાસ્ત્રીજી મહારાજે યોગીજી મહારાજને અક્ષર દેરીમાં સુવડાવવાનું કહ્યું. (૩૧)

વિભાગ-૩ : કિશોર સત્સંગ પ્રારંભ - ૧૬મી આવૃત્તિ, માર્ચ - ૨૦૦૮

પ્ર.૧૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૪]

૧. સામત પટેલના કેટલા રૂપિયા લેવાનું મહારાજે નક્કી કર્યું ? (૨૧)
૨. શાસ્ત્રીજી મહારાજનો જન્મ ક્યાં અને ક્યારે થયો હતો ? (૩૮)
૩. કયા રાજા રાજ્યનું ઘણું કામ હોવા છતાં જાતે જ કલાકો સુધી ભગવાનની પૂજા કરતા હતા ? (૮)
૪. બાળમંડળમાં જવાથી શું પવિત્ર થાય ? (૪૫, ૪૬)

પ્ર.૧૩ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✔) નિશાની કરો. [૮]

નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. પ્રાર્થના (૪)
(૧) ☐ શુદ્ધ હૃદયથી ભગવાન પાસે માગણી કરવી (૨) ☐ પલાંઠી વાળી સ્થિર બેસવું
(૩) ☐ ભગવાનને તથા ગુરુને સંભારવા (૪) ☐ બે હાથ જોડી ભગવાનને નમસ્કાર કરવા.

૨. શ્રીજીમહારાજે કરેલા સમાજસુધારા. (૭)
(૧) ☐ સતીપ્રથાની નાબૂદી (૨) ☐ અહિંસક યજ્ઞો શરૂ કર્યા
(૩) ☐ બાળહત્યા બંધ કરાવી (૪) ☐ સ્ત્રીઓને શિક્ષણ અપાવ્યું

૩. ભાલની બીબડી (૨૫)
(૧) ☐ ભાલ દેશમાં સરંઢી ગામે રહે. (૨) ☐ પોતાના આંગણામાં બાવળિયો ઉછેર્યો હતો.
(૩) ☐ મહારાજે દાદાખાચરને દાતણ લેવા મોકલ્યા. (૪) ☐ લે, મારામાંથી આ બે ઈંધણા, એટલે મારું પણ સારું થાય.

૪. પૂંજો ડોડિયો (૪૧-૪૨)
(૧) ☐ માણકીને માટે તેઓ જાતે ખડ વીણી લાવતા (૨) ☐ શ્રીજીમહારાજના બારમાના દિવસે તેઓ ધામમાં ગયા
(૩) ☐ ત્યાં શિવાનંદ સ્વામી તથા નિર્ગુણાનંદ સ્વામી સામે મળ્યા (૪) ☐ 'સ્વામિનારાયણ ભગવાન પ્રગટ થયા છે તેના સંત તને મળશે.'

પ્ર.૧૪ નીચે આપેલાં વિધાનોમાં ખાલી જગ્યા પૂરો. [૪]

૧. દાદાખાચરનાં ઢોરઢાંખરની સંભાળ .... રાખતો હતો. (૨૩) ૨. સહજાનંદ સ્વામી ભક્તોના .... દુઃખ દૂર કરે છે. (૫)
૩. મૂળજી ભક્તને .... માં સાધુની દીક્ષા આપી. (૨૯) ૪. અક્ષર એટલે .... પુરુષોત્તમ એટલે .... (૩)

પ્ર.૧૫ નીચે આપેલાં કીર્તન/અષ્ટક/શ્લોકની ખૂટતી કડીઓ પૂરી કરો. [૮]

૧. ગળ્યા સાટા ...... સાકર છે ઝાઝી. (૨૩) ૨. શાસ્ત્ર સકળનો ...... ગુણાતીતાનંદ (૫૦)
૩. શ્રીમન્નિર્ગુણ મૂર્તિ ...... પ્રેમે નમું સર્વદા. (૧૭) ૪. નથી ડરતાં ...... ગાનને ગાઈશું. (શૌ.ગી.)

પ્ર.૧૬ ''કોઈ ભગવાન સંભારે....'' (૩૨) - **'સ્વામીની વાત' પૂરી કરી તેનું નિરૂપણ કરો. (પંદરેક લીટીમાં)** [૫]

પ્ર.૧૭ ''અખંડાનંદ સ્વામી'' (૧૪) - **પ્રસંગના ફક્ત મુખ્ય પાંચ મુદ્દા (વાક્યના સ્વરૂપમાં) લખો. (સળંગ વર્ણન કરવાનું નથી)** [૫]

નોંધ :- ઉપરોક્ત તમામ પ્રશ્નોમાંથી ઓછા-વત્તા (થોડા-ઘણા) પ્રમાણમાં પ્રશ્નો તા. ૫ જુલાઈ, ૨૦૦૯ના રોજ લેવાનાર મુખ્ય પરીક્ષામાં પુછાશે. અભ્યાસક્રમના પુસ્તકની છેલ્લી આવૃત્તિનો જ ઉપયોગ કરવો.

❈ ❈ ❈